

Gg. šolski upravitelji!

Vaša narodna dolžnost Vam nalaga, da se pripravite na svoji šoli nabavo, z rešenjem ministrstva prosvete O. N. br. 36637/25, in O. N. br. 24398/30 odobrenih pomožnih učil v semljenskem pouku

Po naredbi prosvetnega oddelka Dravske banovine obveznega je vsaka šola imeti vsaj 1 izvod tega učila

Silke z Jadrana in Primorja

12 različnih umetniških barvnih slik Dalmacije in Primorja, izdelanih po naših najslavnejših mojstrih prof. Crnčiču, Kovačeviću in Krušlinu.

Znižana cena Din 296

razume se, da skupno z učno knjigo, zavijanjem in poštnino. Slike so velike 45x50 cm in so pripravljene tako, da se jih lahko obesi na zid. — Poleg tega, da so te lepe slike v okras šolskih prostorov, so po razpisu ministrstva za vojno in mornarico D. br. 440/2/28 in ministrstva notranjih del J. B. br. 20495/26 najprimernejše sredstvo za uspešno propagando za naš Jadransko.

Nudite otrokom pri nazornem pouku užitek spoznavanja prirodnih lepot našega morja in Primorja. Budite v otrocih nacionalno zavest z dosegi ljubezni do jugoslovenskega Jadrana.

Oskrbo šol v Dravski banovini vrši samo Banovinska zaloga šolskih knjig in učil v Ljubljani

— Učitelje, ki so odslužili kadroški rok, a še niso vložili prošnje za službeno mesto, pozivamo, da takoj to store v lastnem interesu.

— Dve novi sokolski knjižici. Jugoslovenska Sokolska Matica je izdala 6. in 7. zvezek »Sokolske knjižnice«, in sicer Jan Pelikana »Dr. Miroslav Tyrš«, ki jo je prevel Franjo Malin in Fran Křena »Cilj sokolskih teženj«, ki jo je poslovenil Evgen Sajovic. Obe knjižici poglabljata poznanje Sokolstva in stane vsaka samo 3 Din poleg poštnine. Naročite jih lahko pri vsakem knjigotraču in tudi pri Učiteljski knjigarni v Ljubljani.

— Društvo državnih upokojencev in upokojenk. Redni občni zbor se bo vršil 29. junija, na sv. Petra in Pavla dan, ob pol 10. uri dopoldne v beli dvorani hotela »Union« v Ljubljani z običajnim dnevnim redom. Za slučaj nesklepnosti se bo vršil občni zbor čez pol ure pri vsakem številu članstva.

— Davorin Jenkova narodna šola v Cerkljah pri Kranju proslavi stoštridesetletnico svojega razvoja na Vidov dan 28. julija 1931. pod pokroviteljstvom odvetnika g. dr. Josipa Hacinca in njegove gospe soproge. 28. junija 1931. dopoldne: Ob 8/45 oddide šolska mladina gostje in društva izpred šole z godbo na čelu v tukajšnjo župno cerkev, v kateri se nahaja sv. Križev pot, delo našega bivšega učenca profesorja Ivana Franketa. Ob 9. slavnostni cerkveni govor rojaka kanonika g. dr. Fr. Kimovca. Sv. maša daruje domačin g. Ivan Petrič, šentpeterski župnik v Ljubljani. Otroci pojo pesmi domačih skladateljev: dr. Kimovca, Andreja Vavkna, Davida Doktoriča ob spremljevalni orgeli po dr. Kimovcu. Po cerkvenem opravi razkrijemo na šolskem poslopju novi naslov: Davorin Jenkova narodna šola in razvijemo novi šolski prapor, ki mu kumuje soproga šolskega upravitelja ga. Julika Lapajne po svoji hčeri Andi (Osnutek prapora je narisal rojak g. prof. Ivan Mežan, izdelale so ga pa vse domače gg. učiteljice). Šolski upravitelj otvori nato narodopisno razstavo, ki ponazori prosvetni razvoj v cerkljanskem okolišu. Oddelki: zgodovinski, šolski, literarni, gospodarsko-obrtni, sodobni. Popoldne: Ob 14. v župni cerkvi litanije z blagoslovom. Ob 14/30 odkrije Glasbena Matica spominsko ploščo Davorinu Jenku na njegovi hiši v Cerkljah. Govore: min. Ivan Hribar in dr. Vlad. Ravnihar. Pevski zbor

zapoje Jenkovo: Molitev, Naprej in Bože pravde. Po 15. razkrije Udruženje igralcev — sekcija Ljubljana spominsko ploščo Ignacij Boršniku na njegovi rojstni hiši. Govori predsednik U. G. I. g. prof. Osip Šest. Šolska proslava v Društvenem domu po sledečem sporedu: Davorin Jenko: Državna himna (1872.). Govori: šolskega upravitelja, pokrovitelja, gostov, rojakov. Deklamacije. Poženčan-Matej Ravnikar: Naše barve (1848.). Dobrovoljska (1848.), Radi pojimo (1855.). Triglav. Petje. Davorin Jenko: Na tujih tleh; Andr. Vavken: Bistrica (1861.). Šolska proslava v pogovorih s petjem. Andr. Vavken: Vigrad (1861.). Hvala poje (1874.); Anton Koder: Zlati vek, dekl. (1876.); dr. Kimovec Fr.: Vrnitev (1901.). J. L.: Posnetek in zadnji prizor iz Posavja (1923.). narodopisni igrokaz. Zgodovino prosvetnega razvoja Cerklj opisuje šolska spomenica Od Ilije do Jugoslavije, ki se dobi pri šolskem upravitelstvu. Popoldanske proslave bo prenašala ljubljanska radio-postaja. Učitelstvu, ki bi ne utegnili prisostvovati proslavi, je ogled zgodovinske narodopisne razstave (po izjavi prof. Plečnika »narodni zaklad«) omogočeno še vse dni naslednjega tedna.

Katera ljubljanskih učiteljic (ljudsko-šolskih) bi menjala z mestom Mariborom? Naslov v upravi lista.

Pokret učiteljic

LIKVIDACIJA »DRUŠTVA UČITELJIC«.

Z ozirom na novi uradniški zakon. ki predpisuje, da sme obstojati iz iste stroke in iste uslužbene vrste samo po eno društvo za vso državo, je bilo »Društvo učiteljic« primorano likvidirati. Odbor se je na par sejah posvetoval o reorganizaciji društva, izdelal novim zahtevam odgovarjajoča pravila ter sklical izredni občni zbor dne 14. junija tega leta.

Na izrednem občnem zboru so navzoče članice soglasno sklenile, da spremenimo svoje dosedanje društvo učiteljic v »Društvo dom učiteljic«; tako bo dobilo društvo gospodarski značaj in bo stopil smoter gradnje skupnega doma v ospredje. Kajti v pravila smo sprejele kot glavni namen društva: zgraditi dom za učiteljice, ki bo obsegal: stanovanjske sobe za članice s popolno oskrbo ali brez oskrbe; dnevna prenočišča za učiteljice; gospodinjstvo šole za učiteljice in učiteljske nize. Nudil bo tudi oskrbo dijakinjam, učiteljskim hčeram ter oddajal prostore v društvene namene.

Društvo bo še nadalje združevalo učiteljice vseh kategorij, zato vabimo ponovno vse, ki jim je ta prepotrebna ustanova na srcu, da pristopijo kot članice.

Pravila bomo objavile takoj, ko bodo potrjena.

Na podlagi novih pravil je bil tudi razširjen odbor: Ang. Vode, predsednica; Vita Zupančič, podpredsednica; Anka Celnar, tajnica; Anka Levec, blagajničarka; Milena Bratina, gospodarica; odbornice so: prof. M. Skaberne, M. Polak, M. Mehle, Jela Levstik, M. Lapajne, L. Kosova, E. Sotova; v nadzornem odboru so: J. Čuček in M. Sušnik.

NA DELO ZA NAŠ DOM!

Ko sem bila pred par leti v Pragi na ženskem kongresu, nas je povabilo društvo »Ustredni spolek českých žen«, da si ogledamo vidni, rekla bi materialni uspeh njegovega dela: »Dom osamljenih žen«.

To je lepa, velika stavba, sezidana za vdove, samske žene in sploh žene brez doma, ki so ga pa tu v polni meri našle, dasi v drugi, novi obliki. Ko smo si ogledovale notranjost poslopja, so se odpirala vrata nekaterih sob in prijazni, zadovoljni obrazi so nas vabili, da vstopimo.

Presenetila nas je individualna domačnost sobic: lepa, starinska oprava v nekaterih, v drugih zopet čisto bela — vse urejeno po lastnem okusu; a vsako okno krasi cvetice. O isti udobnosti pričajo tudi drugi prostori: lepa jedilnica, knjižnica z bogato izbiro leposlovnih in znanstvenih del, družabna soba, dvorana za razne prireditve (preda-

vana, sestanke, gledališke predstave in dr.) in slednjič lepa, z vsemi najnovejšimi sredstvi opremljena kuhinja. Poskrbljeno je za vso mogočo udobnost, tako, da stanovalke razpolagajo z električnim dvigalom, plinom, centralno kurjavo, lepo ordinacijsko sobo. In vse to za ceno 600 Kč (če ima samo eno sobo). Če pomislimo, da znaša povprečna pokojnina državne nameščenke 1200 Kč, vidimo kako brezskrbno lahko žive te žene.

Takrat je bilo nastanjenih v domu nekaj nad 100 oseb, med njimi 10 mož. Društvo je zidalo stavbo na dolg, država je dala le garancijo, občina pa zemljišče.

Obedovale smo pri malih mizicah, vsa kemu gostu je delala družbo ena domačinka. S kakšnim ponosom so govorile o tej svoji hiši, s kakšnim zadovoljstvom so opisovale življenje v njej! In največ je bilo učiteljic. Ko sem jih tako poslušala, mi je ostala v duši slika iz domovine: na bedni postelji tretjega razreda ljubljanske bolnice leži koleginja. Nikogar ni pri njej, saj je brez sorodnikov, prijateljev in znancev pa — predolgo je že bolna. Naveličali so se. Nekaj časa me žalostno gleda, potem pa pravi: »Glej, tako umira naša učiteljica. V mladosti hodiš iz kraja v kraj, v eni vasi so slabši življenjski pogoji za dušo in telo kakor v drugi. Nazadnje pa nimaš mesta, kamor bi položila glavo, da mirno umreš. Toda najhujša od vsega je ta strašna zapuščenost in osamelost.«

Ze samo ta slučaj me je prepričal o potrebi skupnega doma. Kdo ga bolj potrebuje, kot me učiteljice?! Marsikatera pogreša vse svoje življenje najprimitivnejše udobnosti, družbe, razumevanja. Sprva, ko je mlada, je to lahko; zaupanje v bodočnost, ki je delež vsake mladosti, jo drži pokonci. Toda koliko jih je, ki jim življenje izpolni nade? Mnogo več je ubitih duševno in telesno uničenih — ali ne bi bil vsem tem dobrodošel udoben, skupen dom, kjer bi mirno preživele čas po dovršenem službovanju?

Tak dom je bil davna želja društva učiteljic ter je stopilo definitivno v ospredje, ko so pred leti, ko je društvo praznovalo tridesetletnico svojega obstoja, zbrale in poklonile članice prve »kamne« svoji priljubljeni prvi predsednici Viti Zupančičevi. Misel o gradnji doma je našla med članicami dosti odmeva, pokojna tovarišica Gusti Kolnikova pa se ga je spomnila celo v svoji oporoki in kakor znano, je zapustila vse svoje znatno premoženje društvu, kot prispevek za dom. Sedaj, ko je na podlagi novega uradniškega zakona društvo učiteljic v njegovi dosednji obliki zabranjen nadaljnji obstoj, bomo koncentrirale svoje sile v delu za čimprejšnjo uresničenje tega, za sedaj našega glavnega smotra. Zato smo prekrstile naše društvo v »Društvo dom učiteljic« ter prilagodile novemu smotru tudi pravila. Takoj v začetku prihodnjega šolskega leta bomo na prvem zborovanju svojim članicam predložile podroben načrt dela. Tovarišice, združimo vse naše sile v dosegu našega smotra! Saj nam dom ne bo le v materialno korist, temveč bo tudi naše duhovno žarišče, saj nam bo omogočal veliko večji razmah v našem prosvetnem delu. Prirejale bomo lahko tečaje ne le v svrhu lastne samozobrazbe, temveč iz našega »doma« bomo lahko širile prosveto med najširše plasti našega ženstva. — A eno je nujno potrebno: da poživimo v nas zavest skupnosti. Vse za eno, ena za vse!

A. Vode.

Obletnice mature.

Maturanti(inje) mariborskega državnega moškega učiteljskega 1920./21. — desetletnica. Sklicujem sestanek dne 2. julija t. l. v Mariboru ob 13 uri v Veliki kavarni. — Vse drugo po dogovoru. Na syidenje! — Marica Strausova.

Tovarišem ljubljanskega in goriškega učiteljskega, ki so maturirali leta 1911., predlagamo, da se ob dvajsetletnici mature pridružimo sestanku naših tovarišev dne 4. julija ob 5. uri popoldne v hotelu »Bellevue« v Ljubljani. — A. Minkuš, Ljubljana, Banska uprava — prosvetni oddelak.

Maturanti goriškega moškega učiteljskega iz leta 1911. 20 dolgih let je za nami, odkar so nas razpodeli po svetu. 32 nas je bilo, mladih, polnih življenja in idealov. Vojna je naše vrste zredčila in bridka usoda, ki je zadela našo solnčno Goriško, nas je večino preganala z rodne zemlje. 15 tovarišev nas živi tu v svobodni Jugoslaviji. Prav je in spodobi se, da se snidemo po 20. letih in si podamo tovariški roko. Predlagam, da se sestanemo ob priliki banovinske skupščine v Ljubljani dne 4. julija 1931. ob 15. uri na vrtu restavracije »Zvezda«. Obvestite me čim prej, kdor se namerava udeležiti sestanka. — Leopold Paljk, učitelj, II deška osnovna šola v Ljubljani (Graben).

Maturantinjam ženskega učiteljskega v Ljubljani iz leta 1921. Se me se snidimo po desetih letih! Predlagam sestanek za soboto 4. julija ob 3. uri v hotelu »Tivoli«. Na veselo syidenje! Pa gotovo vse! — Leopoldina Jurančič-Dolenceva, Sv. Marko nižje Ptujca.

Šolske razstave.

— p. Šolska razstava na litijški šoli. Prvikrat, odkar stoji lepa litijška šola, je bila razstava, ki naj pokaže delo litijškega otroškega vrta, osnovne in obrtne šole. Prav posrečena se mi zdi taka razstava, ker vidimo celotno delo, ves postopek in uspeh. Uspeh razstave je bil odličan, kar so dokazale izjave strokovnjakov in staršev. Na splošno željo občinstva se je vršila razstava še v ponedeljek. Po okusno okrašenih stopnicah, nad katerimi te je pozdravil napis »Dobrodošli«, si prišel v prvo nadstropje, do nekeke blagajne. Otroci so prijazno pozdravili s prošnjo za podpis... poleg tega je stala skrinjica! Takoj nad mizo te je opozorila krasna slika prezidenta Masaryka, da je litijška šola res pravi hram nacionalne vzgoje v najširšem smislu besede. Slika je daroval J. C. Liga 5. razreda litijške šole, ki je pristopil kot prvi »šolonki« član k Ligi. Razstava je bila nameščena na hodniku in v dveh šolskih sobah. Od vrat, kjer so bili nameščeni izdelki otroškega vrta, pri ročnem delu si prišel polagoma do izdelkov učencev najvišjih razredov. Pred tabo se je vrstila celotna slika ročnega dela od prvega šolskega dne do zaključka šole. Res lep pregled! — Kaj pa delovna šola? — Videl sem dosti mestnih razstav in lanske leto državno

Najboljše in najcenejše olje zoper prah kakor tudi šolske gobe, umetniške barve in čopiče nudi

ORIENT, D. Z. O. Z.

LJUBLJANA, Dunajska cesta 14

Učiteljska tiskarna in knjigarna v Ljubljani

se priporočata vsemu učitelstvu in vsem šolskim
upraviteljem za glavno sezono. — Posetite nas!